

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Iedzīvotāju apsekojums par atpūtas un darījumu braucieniem” (1-C)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 1. punktā (Nacionālo kontu sistēma) un 25. punktā (Tūrisma statistika).

Ikviens atbilde sniedz būtisku informāciju par Latvijas iedzīvotāju dalību vietējā un izejošā tūrisma braucienos, galvenajiem braucienu iemesliem, galamērķiem, izmantotā transporta un naktsmītnes veidu, to rezervēšanu, ceļazīmju iegādi un izdevumiem.

Kopsavilkuma datus izmanto Latvijas valsts institūcijas, starptautiskās organizācijas un citi datu lietotāji:

- tūrisma valsts politikas plānošanai un izstrādei;
- iekšzemes kopprodukta no izlietojuma aspekta Mājsaimniecību galapatēriņa novērtējumam;
- Patēriņa cenu indeksa Latvijā aprēķināšanai;
- rezidentu izdevumu aprēķināšanai ārvalstu darījumu braucienos, kas netiek rēķināts kā mājsaimniecību galapatēriņš;

- rezidentu izdevumu aprēķināšanai ārvalstu braucienos salīdzināmajās cenās;
- vidējās svērtās PVN likmes aprēķinam;
- dažādos pētījumos.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šādus tiesību aktus:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 6. jūlija Regulu \(ES\) Nr. 692/2011](#) attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 95/57/EK (Dokuments attiecas uz EEZ);
- [Komisijas 2011. gada 20. oktobra Īstenošanas Regulu \(ES\) Nr. 1051/2011](#), ar ko attiecībā uz kvalitātes ziņojumu struktūru un datu nosūtīšanu īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu (Dokuments attiecas uz EEZ);
- [Komisijas 2013. gada 29. janvāra Īstenošanas Regulu \(ES\) Nr. 81/2013](#), ar ko attiecībā uz datu nosūtīšanai paredzētajām mikrodatu datnēm groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1051/2011 (Dokuments attiecas uz EEZ);
- [Komisijas 2013. gada 15. janvāra Deleģēto Regulu \(ES\) Nr. 253/2013](#), ar ko attiecībā uz pielāgojumiem pēc Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas ISCED pārskatīšanas saistībā ar iesniedzamajiem mainīgajiem lielumiem un dalījumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 692/2011 II pielikumu (Dokuments attiecas uz EEZ);
- [Komisijas 2019. gada 1. augusta Deleģēto Regulu \(ES\) Nr. 2019/1681](#), ar ko attiecībā uz nosūtīšanas termiņiem un I un II pielikuma pielāgošanu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu (Dokuments attiecas uz EEZ).

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Par iedzīvotāju atpūtas un darījumu braucieniem administratīvo datu nav.

Lai nodrošinātu telefoninterviju veikšanu, informāciju par respondenta vārdu un uzvārdu mēs iegūstam no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Fizisko personu reģistra saskaņā ar [Statistikas likumu](#), bet respondenta tālruna numuru saņemam attiecīgā apsekojuma veikšanai no valsts iestādēm (Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Valsts ieņēmumu dienesta, Ceļu satiksmes drošības direkcijas, Nacionālā veselības dienesta) saskaņā ar [Oficiālās statistikas programmu](#), [Statistikas likumu](#) un [Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības](#)

likuma 23.¹ pantu un elektronisko sakaru komersantiem, kas nodrošina publiskā mobilo telefonu tīkla darbību, saskaņā ar [Elektronisko sakaru likumu](#) un [Statistikas likumu](#).

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā katru gadu iekļauj 12 tūkstošus privāto mājokļu, kurās aptaujā visas personas vecumā no 15 gadiem un tiek vaicāts arī dzīvojošo bērnu skaits līdz 15 gadu vecumam. Mājokļi tiek atlasīti no kopējā adrešu saraksta, izmantojot divpakāpju izlases dizainu.

Pirmās pakāpes izlases dizains ir stratificēta sistemātiska gadījuma izlase. Stratifikācijas mainīgais ir teritorijas tips: Rīga, astoņas valstspilsētas (bez Rīgas un Ogres), Ogre un novadu pilsētas un novadu pagasti. Atlases vienība - teritorija (iecirknis, kas veidots poligona, jeb daudzstūra formā).

Otrās pakāpes izlases dizains ir sistemātiskā vienkāršā gadījuma izlase. Atlases vienība - privātais mājoklis.

Izlases izveidošanas standarts:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 6. jūlija Regulas \(ES\) Nr. 692/2011](#) attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu 1. pantu, 3. panta 1. punkta c) un d) apakšpunkti, 4. panta c), d) un e) apakšpunkti un 8. panta a) apakšpunktu;
- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- [Oficiālās statistikas portālā](#)
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) [datubāzēs](#)

➤ Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- Ekonomikas ministrijas "[Latvijas ekonomikas attīstības pārskats](#)"
- Ekonomikas ministrijas "[Latvijas tūrisma attīstības rīcības plāns 2021. – 2027. gadam](#)"
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD)
- Pasaules Tūrisma organizācija (UNWTO)

➤ Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.